

Nông nghiệp xanh góp phần hình thành vành đai sinh thái cho Thủ đô

06:03 13/03/2026

Những năm gần đây, phát triển nông nghiệp sinh thái và nông nghiệp xanh gắn với kinh tế tuần hoàn đang trở thành xu hướng quan trọng trong chiến lược phát triển nông nghiệp của cả nước. Đối với Hà Nội, định hướng này không chỉ nhằm nâng cao giá trị sản xuất nông nghiệp mà còn góp phần xây dựng vành đai sinh thái, cải thiện môi trường và nâng cao chất lượng sống cho người dân đô thị.

Theo ông Nguyễn Chí Viễn, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Ứng Thiên, nhiều chủ trương, chính sách của Trung ương và thành phố đã tạo điều kiện để các địa phương đổi mới phương thức sản xuất nông nghiệp theo hướng bền vững. Việc chuyển từ mô hình sản xuất truyền thống sang nông nghiệp xanh không chỉ giúp nâng cao giá trị nông sản mà còn giảm thiểu tác động tiêu cực tới môi trường.

Khu vực ngoại thành Hà Nội từ lâu được xem là không gian quan trọng trong cấu trúc phát triển đô thị. Ngoài vai trò là vùng sản xuất nông nghiệp, đây còn là khu vực góp phần điều hòa khí hậu, cải thiện chất lượng không khí và tạo nên “vành đai xanh” bao quanh đô thị. Tuy nhiên, cùng với quá trình đô thị hóa nhanh và sự gia tăng dân số, nhiều khu vực nông thôn đang phải đối mặt với áp lực môi trường ngày càng lớn.

Hà Nội đã hình thành nhiều vùng trồng rau tập trung bảo đảm an toàn thực phẩm và góp phần phát triển "vành đai xanh" của Thủ đô.

Theo thống kê, mỗi ngày Hà Nội phát sinh khoảng 7.500 tấn rác thải sinh hoạt, khoảng 2.500 tấn rác thải xây dựng và hơn 1.000 tấn bùn thải. Bên cạnh đó, lĩnh vực nông nghiệp cũng là nguồn phát sinh chất thải đáng kể, đặc biệt từ hoạt động trồng lúa và chăn nuôi. Nếu không được xử lý hợp lý, các loại phụ phẩm nông nghiệp có thể gây ô nhiễm đất, nước và không khí.

Trước thực tế đó, nhiều địa phương đang từng bước chuyển sang phát triển nông nghiệp tuần hoàn. Mô hình này cho phép tận dụng phụ phẩm nông nghiệp để tái sử dụng trong các khâu sản xuất, qua đó giảm phát thải và hình thành các chu trình sản xuất khép kín.

Tại xã Ứng Thiên, ông Nguyễn Anh Tuấn, Phó Chủ tịch UBND xã cho biết kinh tế - xã hội của địa phương những năm gần đây đã có nhiều chuyển biến tích cực. Cơ cấu kinh tế từng bước chuyển dịch theo hướng tăng tỷ trọng công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ. Tuy vậy, nông nghiệp vẫn giữ vai trò quan trọng trong việc đảm bảo sinh kế cho người dân và duy trì cảnh quan sinh thái của khu vực.

Hiện trên địa bàn xã có 13 làng nghề truyền thống được công nhận, hoạt động trong các lĩnh vực như sản xuất tăm hương, mây tre đan, bún truyền thống và nghề rèn. Các làng nghề này tạo việc làm cho hàng nghìn lao động địa phương

và đóng góp đáng kể vào phát triển kinh tế. Tuy nhiên, quá trình sản xuất cũng khiến môi trường nông thôn chịu áp lực lớn khi nhiều cơ sở sản xuất vẫn nằm xen kẽ trong khu dân cư.

Theo thống kê của địa phương, mỗi ngày xã phát sinh khoảng 32,4 tấn rác thải sinh hoạt và khoảng 5.400 m³ nước thải sinh hoạt. Hoạt động chăn nuôi cũng tạo ra hơn 93 tấn chất thải rắn cùng hàng trăm mét khối nước thải. Ngoài ra, phụ phẩm nông nghiệp như rơm rạ vẫn chưa được tận dụng hiệu quả, tình trạng đốt rơm ngoài đồng vẫn xảy ra, gây ảnh hưởng đến môi trường không khí.

Để giải quyết những vấn đề này, chính quyền địa phương đang triển khai nhiều giải pháp đồng bộ. Một trong những định hướng quan trọng là sắp xếp lại không gian sản xuất làng nghề theo hướng hình thành các khu sản xuất tập trung. Điều này sẽ tạo điều kiện đầu tư hệ thống xử lý chất thải và hạ tầng môi trường một cách đồng bộ.

Bên cạnh đó, địa phương cũng khuyến khích người dân phát triển các mô hình nông nghiệp tuần hoàn như tận dụng phụ phẩm nông nghiệp để sản xuất phân hữu cơ, áp dụng phân loại rác tại nguồn và nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo vệ môi trường nông thôn.

Ở góc độ toàn thành phố, ông Tạ Văn Tường, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường Hà Nội cho biết nông nghiệp Thủ đô những năm qua vẫn duy trì tốc độ tăng trưởng ổn định, bình quân trên 3% mỗi năm. Thành phố hiện có hơn 228.000 ha diện tích gieo trồng cùng hệ thống chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản phát triển tương đối đồng bộ.

Hà Nội cũng là địa phương dẫn đầu cả nước về số lượng sản phẩm OCOP với hơn 3.300 sản phẩm được xếp hạng. Bên cạnh đó, thành phố có khoảng 1.350 làng nghề, trong đó 337 làng nghề truyền thống đã được công nhận.

Theo các chuyên gia, việc phát triển nông nghiệp sinh thái, nông nghiệp hữu cơ và các mô hình sản xuất tuần hoàn sẽ giúp Hà Nội vừa nâng cao giá trị kinh tế nông nghiệp vừa giảm áp lực môi trường. Khi các mô hình sản xuất thân thiện với môi trường được mở rộng, khu vực ngoại thành sẽ từng bước hình thành hệ thống vành đai sinh thái, đóng vai trò quan trọng trong chiến lược phát triển bền vững của Thủ đô.

Nam Sơn (t/h)